

HANDLEIDING TANDENKOFFER

Model van een tand met gaatje

Op dit model zie je hoe een gaatje eruitziet wanneer dit reeds langere tijd aanwezig is. Merk op hoe de cariës (het rottende gedeelte) zich uitbreidt tot aan de pulpa (het roze deel dat zich midden in de tand bevindt en waar ook de zenuw aanwezig is). De tand bestaat uit een kroon, die je in de mond kan zien, en de wortel die zich in het kaakbeen vasthecht.

Deze kies heeft twee wortels. Je kan ook het glazuur onderscheiden (de witte dunne laag aan de buitenkant van de kroon). Dit is zeer hard en kan dus grote krachten verdragen zonder dat je pijn voelt. Eronder vind je het dentine. Dit gedeelte is wel gevoelig.

Poetsmodel volwassen gebit

Dankzij dit model kan je zien hoeveel tanden er aanwezig zijn in een volwassen gebit, namelijk 32 (wijsheidstanden helemaal achteraan inbegrepen op het model). Let op de vorm van de tanden, die erg verschilt naargelang de plaats en waarvoor ze dienen. Voor de boventanden en de ondertanden geldt hetzelfde: 4 snijtanden om het voedsel af te bijten. Ze zijn breed, plat en scherper. Bovendien zijn ze het mooist om te tonen als we lachen. Dan zien we op de hoeken van de tandboog 2 hoektanden. Ze zijn hoekiger van vorm en sterk genoeg om harder voedsel te breken of taai voedsel af te scheuren. Meer achteraan hebben we 4 kleine kiezen (dus 2 langs elke kant). Deze dienen om het voedsel te malen. Maar om het voedsel nog fijner te malen heb je nog meer achteraan dikkere maaltanden of grote kiezen (6 in totaal per tandenboog).

Op dit model kan je goed aantonen hoe je dient te poetsen. Vergeet niet tegen het tandvlees aan te poetsen. Het tandvlees is het roze gedeelte. Merk op hoe moeilijk het is om te reinigen tussen de tanden: daar waar de tanden elkaar raken ontstaan er vaak gaatjes.

Reuzentandenborstel

Ideaal voor gebruik samen met de poetsmodellen. Om aan te tonen hoe de tanden worden gepoetst: met de haartjes schuin naar het tandvlees toe. Een tandenborstel moet om de drie maanden vervangen worden, want dan is hij versleten en te vuil (er zijn dan te veel bacteriën die eraan plakken).

Poetsmodel melkgebit

Vergelijk met het volwassen gebit. Er zijn ook 4 snijtanden en 2 hoektanden per tandenboog. Daarachter zijn er 4 melkkiezen. Deze worden bij het wisselen vervangen door de kleine kiezen. Goed om weten: de eerste grote kies van het volwassen gebit groeit op ongeveer 6 jaar. Doordat deze doorbreekt achter de melkkies gaat daarbij geen melktand verloren. De andere kiezen groeien er later nog achteraan bij.

Zakje met silicone gebitsmodellen: zo heb je een idee van de evolutie van melkgebit naar volwassen gebit.

1. Silicone gebitsmodel 1: het melkgebit van een kind van 6 à 7 jaar
2. Silicone gebitsmodel 2: het wisselgebit op 8 à 9 jaar
3. Silicone gebitsmodel 3: het definitieve gebit vanaf ongeveer 12 à 13 jaar

Zakje met tandartsinstrumenten.

Dit gebruikt de tandarts:

1. Mondspiegel: de mondspiegel is een heel belangrijk instrument van de tandarts: daarmee kan hij achter elke hoek van de tanden kijken. Bovendien kan hij hiermee de tong of de lippen opzij houden.
2. Sonde: dit instrument kennen jullie waarschijnlijk als "het haakje". Dankzij dit scherp puntje kan er aan de tand gevoeld worden of er iets mis is: een gaatje of tandsteen bijvoorbeeld. Sommige kinderen zijn er bang voor. Maar dit is onterecht want de tand voelt er niets van.
3. Mondmasker: het mondmasker beschermt jou en de tandarts tegen de bacteriën. Als er "stoute" bacteriën aanwezig zouden zijn, kunnen ze niet overgebracht worden van de ene naar de andere persoon.

4. Handschoenen: ook via de handen kunnen bacteriën overgebracht worden. Vandaar de handschoenen om proper te werken. Deze zijn heel dun zodat de tandarts nog goed kan voelen en ze zijn stevig zodat ze niet gemakkelijk scheuren.
5. Wattenrollen: Deze hebben twee functies:
  - Ze slorpen het speeksel op zodat het werkveld droog blijft. Het werkveld is de omgeving van de tand waar de tandarts het gaatje vult.
  - De tong of de lip opzij houden zodat ze niet gekwetst worden.
6. Speekselzuiger recht: de speekselzuiger dient niet enkel om het speeksel op te zuigen, maar ook het water dat gebruikt wordt tijdens de behandeling (tijdens het boren of bij het uitspoelen van het werkveld). Dankzij dit instrument moet je minder slikken. De tandarts kan deze speekselzuiger ombuigen om hem de vorm te geven die past bij de behandeling.
7. Speekselzuiger gekruld: bij deze soort is de vorm al zodanig gemaakt dat tegelijk de tong opzij gehouden wordt.

Zakje met tandenborstels:

1. Tandeborstels voor verschillende leeftijden
2. Zandloper met een duur van 2 minuten, de duurtijd van hoelang tanden gepoetst moeten worden.

A4-kaarten blij tand/droevige tand

Je ziet hier een blij tand en een droevige tand. Je kan hiermee de gevolgen van voeding op de tanden zichtbaar maken voor de kinderen. Ook bijvoorbeeld een fopspeen of een potlood om te wijzen op slechte gewoonten. Dit is ideaal om afbeeldingen bij de juiste tand te plaatsen. Doe dit als oefening met de kinderen: laat ze voedsel (of afbeeldingen ervan) bij de ene of de andere tand leggen. Wat maakt de tand blij (gezond) of ongelukkig (vol gaatjes)? Let op: dit is geen gemakkelijke oefening. Soms is er twijfel of kan de verpakking misleidend zijn. Bovendien vergissen kinderen zich vaak omdat ze blijdschap associëren met wat ze zelf lekker vinden.

Vertelplaten Cas en Kato

Dit is een verhaal dat de drie pijlers overloopt voor een juist advies: gezonde voeding, tandenpoetsen en een bezoek aan de tandarts. Terwijl je de platen toont aan de leerlingen zie je aan de achterkant een korte inhoud die past bij de vertelplaat en die je kan lezen ter ondersteuning. Dit is een verhaal bedoeld voor peuters/kleuters.

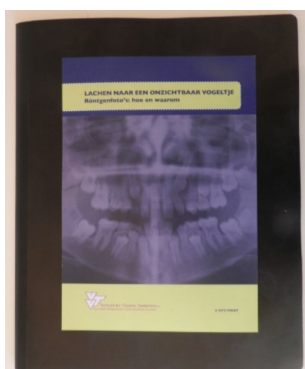
Activiteitenmap Cas en Kato

Ringmap met lespakketten, werkblaadjes, posters, folders en poetskalenders

Mapje "Lachen naar een onzichtbaar vogeltje Röntgenfoto's hoe en waarom?"

Met röntgenfoto's kan je ook de delen bekijken van de mond die je anders niet kan zien, namelijk de wortels, het kaakbeen en de tanden die nog moeten uitkomen. Ook kan de tandarts verborgen gaatjes zien, zoals tussen de tanden of onder een vulling. Meer hierover in dit mapje.

Voorleesboek 'Anna poetst haar tanden'

Voorleesboek 'de Tandarts'

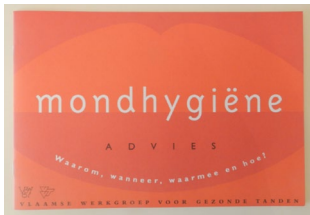
Cd-rom met games KYS

Dvd Tand&co

Brochure mondhygiëeadvies VWGT

Hierin vind je alle argumenten die je nodig hebt om duidelijk te maken hoe belangrijk een goede mondhygiëne is. En ook hoe je tewerk moet gaan om dit te realiseren.

Bovendien staan er uitgebreide tips en advies in voor een perfecte mondhygiëne. Dit advies kan iedereen terugvinden op de site www.tandarts.be

Brochure voedingsadvies VWGT

Het voedingsadvies verduidelijkt het verband tussen voeding en tandbederf.

Deze brochure is ook via www.tandarts.be te bekijken.